

Haminan kaupungin torijärjestyssäännöt

Kaupunkikehitysvaliokunta 26.11.2025

Torin eri toimijat ovat olennainen osa kaupungin elävyyttä ja perinteitä. Nämä säännöt luovat edellytykset viihtyisälle, turvalliselle ja sujuvalle toritoiminnalle. Torikauppiaat ja muut toimijat sitoutuvat noudattamaan näitä sääntöjä, toripaikan vuokrasopimuksen ehtoja sekä voimassa olevia lakeja ja viranomaismääräyksiä. Sääntöjen noudattaminen edistää torin yhteisöllisyyttä ja varmistaa, että tori pysyy turvallisena ja viihtyisenä kohtaamispaikkana kaikille.

1. Yleiset määräykset

- **Toiminnan laatu:** Torilla harjoitettavan toiminnan tulee olla laadukasta ja huomioida ympäristö, asiakkaat ja muut torikauppiaat.
 - **Torin hallinnointi:** Torialueen hallinnoinnista vastaa kaupunkikehitysvaliokunta, joka vahvistaa torijärjestyssäännöt, toripaikkavuokrat ja torikauppiailta perittävät sähkömaksut. Kaupunkikehityspalvelut huolehtii toripaikkojen vuokrauksesta ja torikaupan järjestelyistä sekä torialueen kunnossapidosta. Torivalvoja valvoo torikaupankäyntiä.
 - **Voimassa olevat säädökset:** Torin toiminnassa noudatetaan kaikkia asiaankuuluvia lakeja, asetuksia ja viranomaismääräyksiä, kuten elintarvikelakia, järjestyslakia, jätelakia ja ympäristönsuojelumääräyksiä näiden torijärjestyssääntöjen ohella.
 - **Sovellettavuus:** Nämä säännöt koskevat perinteisen torikaupan lisäksi kaikkea väliaikaista myynti-, esittely- ja tapahtumatoimintaa.
-

2. Torikaupan harjoittajan velvollisuudet

- Torikauppias on velvollinen varustamaan myyntipöytänsä ja kojunsa omalla, selvästi näkyvällä nimellään ja yhteystiedoillaan
- Myyntipisteiden tulee olla torimiljööseen ja kaupunkikuvaan sopivia.
- Torikauppiaan on pyydettäessä esitettävä torivalvojalle ja viranomaisille paikkamaksukuitti, elinkeinolupa ja myytävän tuotteen alkuperää koskevat todistukset.
- Torikauppias on oikeutettu säilyttämään myyntiinsä tarvitseman myyntikatoksen tai vastaavan, myyntipaikallaan tehtyään kirjallisen sopimuksen toripaikan käytöstä.
- Torikiveys on tarvittaessa suojattava likaantumiselta (esim. rasvat ja öljyt). Pesuvesien lasku torialueen hulevesikaivoihin ei ole sallittua.

3. Toiminta ja tuotteet

Sallitut tuotteet ja palvelut

Torilla saa myydä seuraavia tuotteita ja harjoittaa seuraavaa toimintaa:

- **Elintarvikkeet:** Torikaupiaan elintarviketoiminta on rekisteröitävä paikalliselle elintarvikevalvontaviranomaiselle tai sille on haettava hyväksyntää ennen toiminnan aloittamista, tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta. Toiminnassa tulee noudattaa elintarvikelainsäädäntöä sekä viranomaisohjeita kuten Ruokaviraston ohjetta liikkuvien elintarvikehuoneistojen toiminnasta
- **Kukat ja kasvit:** Myynti kattaa kukat, koristekasvit, puutarhatuotteet ja taimitarhatuotteet.
- **Kausituotteet:** Esimerkiksi joulukuuset ja seppeleet.
- **Päivittäistavarat:** Muut kuin elintarvikkeeksi luettavat tuotteet, kuten tekstiilit ja kodintarvikkeet.
- **Esittelytoiminta**
- **Tapahtumat:** Erikseen sovittuna.

Alkoholimyynti

Alkoholin myynti ei saa olla pääasiallinen tarkoitus, mutta myynti on sallittua torilla ja tapahtumissa osana myyntipaikkojen toimintaa, mikäli myyjällä on voimassa olevat tarvittavat viranomaisluvut alkoholijuomien anniskelutoimintaan. Toiminnassa on noudatettava alkoholilain ja viranomaisen ohjeita. Myyjän on huolehdittava kustannuksellaan anniskelualueen tarpeellisesta valvonnasta sekä toimintansa aiheuttaman roskaamisen ehkäisystä.

Ilmaisjakelu

Torilla ei saa jakaa ilmaiseksi mitään, mitä torialueella toisen myyjän/toimijan toimesta on myynnissä tai sen välittömässä läheisyydessä on myynnissä. Sen sijaan tori- ja markkinayrittäjiltä ostettujen tuotteiden ilmaisjako on sallittua. Pientavaroiden (heijastimet, kynät yms.) jakelu on sallittua. Torin hallinnoija voi myöntää poikkeuslupia.

4. Myyntipaikat ja vuokraus

Vuokraaminen ja saatavuus

- Torille tulosta on ilmoitettava viimeistään edeltävänä arkipäivänä torivalvojalle.
- Päivätorilla vuokrataan kuukausi- ja päivävuokrapaikkoja. Kirjallinen toripaikan vuokrasopimus täytetään vuosittain ja palautetaan kaupungin asiakaspalveluun tai sähköpostitse 28.2. mennessä. Sopimus toripaikan käytöstä on toripaikkavuokrien laskutuksen peruste.
- Myyntipaikan kuukausivuokra laskutetaan etukäteen toripaikan vuokrasopimuksen mukaisesti. Torimyyjä on velvollinen ilmoittamaan vuokrausajan muutoksista edellisen kuukauden 25. päivään mennessä. Kuukausipaikkavuokra on maksettava alkavan kuukauden 5. päivään mennessä. Kuitti maksun suorittamisesta on esitettävä tarvittaessa torivalvojalle. Päiväpaikasta torivalvoja perii vuokran päivittäin.
- Myyntipaikat vuokrataan päivätorikartan mukaisesti. Kartasta näkyy tarkemmin myyntipaikkojen koko ja lukumäärä. Myyntipaikat sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan niin, että samaa artikkelia myyvät kauppiat ovat samalla alueella.
- Paikkojen vuokrauksessa noudatettava etuoikeusjärjestys:
 - yli 6 kuukautta päivätorilta kuukausitoripaikkaa vuokranneet torikauppiat saavat jatkaa vuokrausta seuraavalla kaudella
 - etusijalla on Haminan kaupungin alueen torikauppiat
 - muutoin torimyyntipaikat vuokrataan varausjärjestyksessä.
- Myyntipaikan vuokraoikeutta ei saa siirtää kolmannelle osapuolelle. Jos myyntipaikka jää tyhjäksi klo 8.00 mennessä, torivalvoja voi luovuttaa sen toiselle myyjälle kyseiselle päivälle.
- Kauppatorin myyntipaikkavuokrat päättää kaupunkikehitysvaliokunta.
- Kaupunkikehityspalvelut voi antaa yleishyödyllisille järjestöille, koululuokille tai vastaaville tahoille luvan käyttää myyntipaikkaa korvauksetta erilaisten tapahtumien järjestämistä, toiminnan esittelyä tai muuta sellaista tarkoitusta varten, jos torilla on vapaita paikkoja.

Vuokraoikeuden menetys

Vuokraoikeus voidaan peruuttaa, jos torikauppias ei maksa vuokraa, laiminlyö sääntöjen noudattamisen, käyttäytyy sopimattomasti tai harjoittaa myyntitoimintaa päihtyneenä. Vakavista rikkomuksista voidaan myyntikielto antaa pysyvästi.

Siisteyden ja turvallisuuden vastuu

- **Siisteys:** Torimyyjän tulee huolehtia myyntipisteensä siisteydestä koko toriajan, ja alueen tulee jäädä puhtaaksi myyntiajan päätyttyä. Jätteet on lajiteltava asianmukaisesti ja toimitettava niille varattuihin paikkoihin. Kaupungilla on oikeus suorittaa torialueella puhdistus- ja kunnossapitotöitä. Jos myyntitoiminta tämän vuoksi määräajaksi joudutaan keskeyttämään tai siirtämään torin toiselle alueelle, ei vuokralaisella ole oikeutta vaatia vuokrapaikasta perityn vuokran palauttamista tai muuta korvausta.
 - **Turvallisuus:** Myyntipisteiden, laitteiden ja kaapelien on täytettävä turvamääräykset. Pelastustiet on pidettävä avoimina. Sähkölaitteita saa käyttää vain ulkokäyttöön soveltuvilla kaapeleilla, ja niiden tulee olla suojattuja kompastumisvaaralta. Torivalvojilla on oikeus antaa lisäohjeita, joita on noudatettava.
 - **Vastuullisuus:** Torikauppias vastaa kaikesta omasta ja henkilökuntansa toiminnasta, ja on velvollinen korvaamaan toiminnastaan aiheutuneet vahingot.
-

5. Liikenne ja ajoneuvot

- **Myyntipaikan rajat:** Torikauppias on pysyttävä omassa myyntiruudussaan.
 - **Ajoneuvot:** Pysäköinti torialueella on sallittua vain erillisellä luvalla. Ajoneuvoja saa käyttää myyntiin ainoastaan, jos myynti tapahtuu suoraan ajoneuvosta.
 - **Huoltoajo:** Lyhytaikainen pysäyttäminen kuorman purkua tai lastausta varten on sallittua, kunhan se ei häiritse muita toimijoita tai estä liikennettä. Torilla myytävien tuotteiden ja myyntilaitteiden tuominen myyntipaikalle on sallittu tuntia ennen myyntiajan alkua, mutta tuonti ja poisvienti sekä tarvittava huoltoajo on suoritettava ripeästi. Huoltoajo ei saa häiritä liikennettä, muita torikauppiaita, tai kulkemista torilla. Torilla ei saa säilyttää huolto- ja kuljetusajoneuvoja.
 - **Ölly- ja nestevuodot:** Ajoneuvojen alla on käytettävä suojusta vuotojen varalta. Vahingosta aiheutuneet kustannukset peritään aiheuttajalta.
-

6. Toriajat ja markkinat

Päivätoritoiminta

- **Aukioloajat:** torimyyjän toivotaan sitoutuvan myyntiin vähintään klo 9–15 välille, ellei muusta ajankohdasta ole sovittu torivalvojan kanssa. Myyntiä saa harjoittaa ma-su klo 07-04 välillä, mutta klo 15-04 myynnistä tulee sopia torivalvojan kanssa. Myyntipisteen saa koota aikaisintaan klo 6.00 ja se on purettava viimeistään myynnin päätyttyä. Torin puhtaanapitoon / talvikunnossapitoon varattu aika on klo 4:30-6.00 välillä.
- **Toritapahtumat:** Torin hallinnoijalla on oikeus osoittaa korvaava myyntipaikka, mikäli torialuetta tarvitaan tapahtumaa varten.

Markkinasäännöt

- **Markkinat:** Haminan kaupunki järjestää 3-4 markkinat vuosittain. Yli kuudeksi (6) kuukaudeksi kuukausipaikan vuokranneilla markkinapaikka sisältyy vuokraan kuukausivuokrapaikallaan.
- Markkinapaikkojen hinnat/markkinataksat määräytyvät kaupunkikehitysvaliokunnan hyväksymän hinnaston mukaan.
- Palautetulla ja täytetyllä ilmoittautumislomakkeella markkinamyymä varmistaa myyntipaikan perinteisille Haminan markkinoille. Sitovat ennakoilmoittautumiset 5.12. mennessä seuraavan vuoden markkinoille.
- Markkinapaikat vuokrataan ennakkovarausten perusteella.
- **Yövärtiointi:** Elo- ja syysmarkkinoiden aikana kaupunki järjestää yövärtioinnin Kauppatorin alueelle. Myyjien on suojattava myyntipaikkansa yön ajaksi ja jokainen myyjä on vastuussa omista tavaroistaan.

7. Jätehuoltotilat

- **Vesi ja jätehuolto:** Elintarvikkeiden valmistuksesta ei saa aiheutua häiriötä tai haittaa ihmisten terveydelle. Jäteveden kaato torialueelle tai sadevesiviemäriin on kielletty.

- **Jätepiste:** Jätepisteen syväkeräyssäiliöt on tarkoitettu vain toritoiminnassa syntyville roskille. Käyttäjien on noudatettava lajitteluohjeita ja huolehdittava tilojen siisteydestä.
 - Torivalvojilla on oikeus antaa lisäohjeita, joita on noudatettava.
-

8. Käyttäytyminen ja lemmikit

- **Käyttäytyminen:** Torikauppiaan tulee käyttäytyä kohteliaasti ja kunnioittavasti muita toimijoita ja asiakkaita kohtaan. Päihtyneenä esiintyminen ja häiritsevä käytös on kielletty.
 - **Lemmikit:** Koirien ja muiden lemmikki-/kotieläinten tuonti torille on sallittua, kunhan ne pidetään kytkettyinä ja omistajan valvonnassa ja vastuulla. Torikauppialla on oikeus rajoittaa lemmikkien pääsyä omalle myyntialueelleen. Mahdollisista rajoituksista on ilmoitettava selkeästi myyntialueen yhteydessä. Elintarvikelain rajoitukset on huomioitava.
-

9. Poliitiikka ja vaalit

- **Vaalikampanjointi:** Vaalikampanjointi ei saa häiritä torikauppaa tai muita toimijoita, eikä vaalipaikoilla saa jakaa tuotteita, jotka ovat rinnastettavissa torialueella myytäviin kahvila- ja grillituotteisiin. Pelkkä vaalimainosten jakaminen on vapaata ja maksutonta koko torialueella. Pientavaroiden (heijastimet, kynät yms.) jakelu on sallittua.
-

10. Torijärjestyssääntöjen voimaantulo

Torijärjestyssäännöt tulevat voimaan 1.1.2026 ja ovat voimassa toistaiseksi.